

Mikkelin kaupungin toiminnan ja talouden seuranta

1.1.–31.3.2025

MIKKELI

Sisällys

1.	Johdon analyysi	1
1.1.	Talouden yleiskuva	1
1.2.	Henkilöstömäärän kehitys	2
1.3.	Väkiluku ja työllisyys	2
2.	Toimintatuotot, toimintakulut ja korkotuotot	4
2.1.	Toimintatuotot	4
2.2.	Toimintakulut	4
2.3.	Rahoitustuotot ja -kulut	5
3.	Verotulot ja valtionosuudet	6
4.	Koko kaupungin toteutuma 1–3/2025 ja johdon ennuste	7
5.	Investoinnit	9
6.	Hallintokuntien johdon analyysit	15
6.1.	Hallinto- ja elinvoimapalvelut	15
6.2.	Mikkelin seudun ympäristölautakunta	15
6.3.	Mikkelin seudun työllisyyslautakunta	15
6.4.	Kasvatus- ja opetuslautakunta	16
6.5.	Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta	16
6.6.	Kaupunkikehityslautakunta	16
6.7.	Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia	17
6.8.	Mikkelin Vesiliikelaitos	17
7.	Talousarviomuutokset	18

1. Johdon analyysi

1.1. Talouden yleiskuva

Etelä-Savon Energia Oy:n vähemmistöosuuden myynnin ansiosta vahvasti ylijäämäisen vuoden 2024 tilinpäätöksen jälkeen Mikkelin kaupungin talouden perustilanne ja lähtökohta on aiempaa valoisampi. Taseessa vuoden 2018 tilinpäätöksestä asti olleet kumulatiiviset alijäämät kääntyivät viime vuoden tilinpäätöksessä 110,5 miljoonan euron kumulatiiviseksi ylijäämäksi, joka toimii talouden turvana ja puskurina haastavina aikoina. Lisäksi kaupunki välttyi kriisikuntamenettelyltä kumulatiivisten alijäämien tultua katetuksi.

Kuluvan vuoden alkuperäinen talousarvio on 5,2 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuoden 2024 tilinpäätöksen perusteella talouden seurantaraportoinnin yhteydessä esitetään merkittäviä, yhteensä 2,5 miljoonan euron määrärahaileikkauksia kaupunkikehityslautakunnan talousarvioon. Kyseisen lautakunnan vuoden 2024 tilinpäätöksen perusteella on todettu, että kuluvan vuoden talousarvioon on tehty tarpeettoman suuria menovaroja, ja myös aiempien vuosien tilinpäätös- ja talousarviolukujen vertailu tukee tätä johtopäätöstä. Määrärahojen tasot oikealle tasolle tarkastamalla varmistetaan maltillinen kulukehitys ja tarkoituksenmukainen kaupungin varojen käyttö palvelutuotannossa. Muutokset parantavat myös kaupungin talouden ennustettavuutta, kun ennusteita ei tehdä ylimitoitettuja talousarviovarauksia mukaillen. Esitettyjen talousarviomuutosten myötä esitettävä muutettu talousarvio päättyisi 2,9 miljoonan euron alijäämään, kun huomioidaan jo tammikuussa yksittäistapahtumien kumppanuuksiin myönnetty 0,2 miljoonan euron lisämääräraha. Esitettävä muutettu talousarvio päättyy selkeästi alkuperäistä talousarviota parempaan lopputulemaan, vaikkakin se on edelleen alijäämäinen.

Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan noin 1,9 miljoonaa euroa talousarviota vahvempina. Suurin ennustetta kohentava tekijä on valtiolta kotoutumiseen saatavat korvaukset, joiden ennustetaan toteutuvan jopa kaksi miljoonaa budjetoitua suurempina. Myös vesilaitoksen myyntituottojen arvioidaan ylittävän talousarvion lähes 0,4 miljoonalla eurolla. Toisaalta hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan tuloihin ennustetaan viime vuoden tilinpäätöslukuihin nojautuen lähes 0,4 miljoonan euron alitusta.

Toimintamenoissa suurin yksittäinen riski on työmarkkinatuen kuntaosuus, joka ei ole kehittynyt toivotulla tavalla. Ennuste koko vuoden TMT-maksun toteumasta on noin 6 miljoonaa euroa, kun talousarviossa TMT-maksuun on varattu 5 miljoonaa euroa, eli maksuun ennustetaan miljoonan euron ylitystä. Toisaalta kaupunkikehityslautakunnan palvelujen ostojen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kustannusten arvioidaan alittavan talousarvion 2,5 miljoonalla eurolla, ja lautakunnan ao. määrärahoja esitetään leikattavaksi samalla summalla. Kokonaisuudessaan toimintakulujen ennustetaan toteutuvan 1,1 miljoonaa euroa alkuperäistä, ja 1,3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota pienempinä.

Verotulot ja valtionosuudet on huomioitu ennusteessa Kuntaliiton tuoreimpien ennusteiden mukaisina. Verotulojen arvioidaan alittavan alkuperäisen talousarvion lähes 2,2 miljoonalla eurolla. Toisaalta valtionosuudet ovat viimeisimpien ministeriöiden antamien valtionosuuspäätösten mukaisesti toteutumassa noin 1,3 miljoonaa talousarviota parempina. Rahoitustuottojen ja -kulujen nettosumman arvioidaan toteutuvan noin 0,1 miljoonaa euroa budjetoitua parempana. Poistot toteutuvat tämän hetken arvion mukaan talousarvion mukaisina.

Vuoden 2025 tilinpäätöksen ennustetaan ensimmäiseltä vuosineljännekseltä laaditun seurantaraportin mukaan muodostuvan 2,9 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Alijäämäennuste on noin 2,3 miljoonaa euroa pienempi kuin alkuperäisen talousarvion 5,2 miljoonan euron alijäämä.

Vuoden 2026 talousarvion valmistelutyö käynnistyi välittömästi tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen. Talousarviovalmistelun sitova pohja eli talousarvioraami tuodaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi kesäkuussa. Raamivalmistelussa tähdätään vähintään nollatulokseen asetetun tavoitteen mukaisesti. Raami- ja talousarviovalmistelussa huomioitavia ja käyttötalouden menoja lisääviä tekijöitä ovat normaalien toiminnallisten muutosten ohella mm. oppimisen tuen resursointi lainsäädännön muutosten edellyttämällä tavalla sekä työmarkkinaratkaisun vaikutukset henkilöstökustannuksiin. Taloudellisesti tiukasta asetelmasta huolimatta valmistelussa on sitouduttu asetettuun, vähintään nollatuloksen tavoitteeseen.

1.2. Henkilöstömäärän kehitys

	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä	
	31.12.2024	31.3.2025	31.12.2024	31.3.2025	31.12.2024	31.3.2025
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	191	183	20	13	211	196
Ympäristöpalvelut	25	25	4	3	29	28
Mikkelin seudun työllisyyslautakunta	-	70	-	3	-	73
Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	1040	1036	213	257	1253	1293
Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue	214	211	55	14	269	225
Vesilaitos	23	23	0	0	23	23
Otavia	69	69	14	12	83	81
Yhteensä	1562	1617	306	302	1868	1919

Luvuissa ei ole mukana työllistettyjä ja oppisopimussuhteisia

1.3. Väkiluku ja työllisyys

MIKKELI	31.3.2025	31.12.2024	31.3.2024	31.12.2023
Väkiluku	51 828	51 890	52 042	51 916

Vuonna 2024 Mikkelin väkiluku pieneni vain 26 henkilöllä. Vuonna 2025 ensimmäisen kvartaalin aikana muutos oli voimakkaammin negatiivinen väkimäärän vähennettyä 62 asukkaalla.

Mikkeli 1.1.-31.3.2025	
Syntyneet	90
Kuolleet	-190
Syntyneiden ja kuolleiden erotus	-100
Kuntaan muutto	385
Kunnasta muutto	-394
Kuntien välinen nettomuutto	-9
Maahanmuutto	63
Maastamuutto	-11
Nettosiirtolaisuus	52
Väkiluvun tilastokorjaukset	-5
Kokonaismuutos	-62

Etelä-Savon maakuntaliiton ennakkotietojen mukaan kuntien välinen nettomuutto on Mikkeliissä ollut hie-
man negatiivinen alkuvuoden 2025 aikana. Nettomaahanmuutto vaikuttanut edellisinä vuosina korottavasti
Mikkelin asukaslukuun, ja vuoden 2025 alussa nettomaahanmuutto on edelleen ollut positiivinen. Kuollei-
suuden ollessa kuitenkin noin kaksi kertaa syntyvyyttä voimakkaampaa, on kokonaisuutena väkiluku pienen-
tynyt 62 henkilöllä vuoden 2025 ensimmäisen kvartaalin aikana.

Työttömyysaste	31.3.2025	31.12.2024	31.3.2024
Mikkeli	12,5 %	12,5 %	11,1 %
Etelä-Savo	12,6 %	12,8 %	11,3 %
Koko maa	11,8 %	12,0 %	10,7 %
Lomautetut (hlöä)			
Mikkeli	299	346	325
Etelä-Savo	758	901	817

Mikkeliissä työttömyysaste on maaliskuun lopussa 1,4 prosenttiyksikköä heikompi kuin vuosi sitten. Alkuvuo-
den aikana työttömyysasteessa ei Mikkeliissä ole tapahtunut muutoksia, mutta lomautettujen määrä on hie-
man laskenut. Valitettava negatiivinen suunta on samanlainen maakunnallisesti sekä valtakunnallisesti.

2. Toimintatuotot, toimintakulut ja korkotuotot

2.1. Toimintatuotot

Myyntituotoissa vesilaitoksen tuottojen ennakoidaan alkuvuoden toteuman perusteella muodostuvan noin 360 000 euroa talousarviota paremmaksi.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan osalta myyntituotot ovat alittumassa 193 000. Suurimpana tekijänä on liikuntapalveluiden tuottokertymä. Vaikka tuotot ovat kaksi prosenttia edellisen vuoden ensimmäistä kvartaalia korkeammat, on koko vuoden näkymä silti 180 000 euroa talousarviota matalampi. Tämä koronan jälkeen pysyväksi muodostunut budjetoinnin epäkohta korjataan vuoden 2026 talousarvioon.

Kotoutumiseen valtiolta saatavat korvaukset ennustetaan ylittyvän koko vuoden osalta noin kahdella miljoonalla eurolla. Talousarvioon on budjetoitu kotoutumisen korvauksia 1,4 miljoonalla eurolla, mutta viimeisimmät arviot osoittavat 3,4 miljoonan euron tulokertymää.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan osalta vuokratuotot ovat alittumassa 150 000 eurolla johtuen harjoitusjäähallin käyttökiellosta.

Edellisten, sekä myös pienempien osatekijöiden yhteisvaikutuksena toimintatuottojen arvioidaan koko kaupungin tasolla toteutuvan noin 1,93 miljoonaa euroa alkuperäistä sekä muutettua talousarviota parempana.

2.2. Toimintakulut

Henkilöstömenojen arvioidaan pääsääntöisesti toteutuvan talousarvion mukaisesti. Kasvatus- ja opetuslautakunta ennustaa henkilöstömenojen ylittyvän 150 000 eurolla. Ylityssennuste perustuu lisääntyneisiin sijaiskuluihin, kaksikielisen opetuksen järjestämiseen ja oppimisen tuen lainsäädännön mukanaan tuomiin velvoitteisiin.

Palveluiden ostojen osalta konserni- ja elinvoimapalveluiden arvioidaan ylittävän talousarvion 220 000 eurolla. Summa koostuu työntekijöille vuoden 2024 tuloksen perusteella myönnetystä Epassin 100 euron korotuksesta (170 000 euroa), sekä ruoka- ja puhtauspalveluiden siivouspalveluostojen ylittymisestä (50 000 euroa). Olennaisin muutos on kaupunkikehityslautakunnan palveluostojen alitusennuste 1,52 miljoonaa. Ennuste perustuu edellisten vuosien toteumaan sekä viimeaikaiseen näkymään, ja ennusteen mukainen muutos viedään myös talousarvioon määrärahamuutoksena.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden tiliryhmässä vesiliikelaitoksen kulujen arvioidaan toteutuvan noin 273 000 euroa talousarviota pienempänä. Lisäksi kaupunkikehityslautakunnan osalta tiliryhmän kulujen arvioidaan toteutuvan noin 980 000 euroa alle budjetoidun, tämä ennuste viedään talousarvioon määrärahamuutoksena.

Avustusmenoihin ennakoidaan 1 miljoonan euron ylitystä, joka aiheutuu työmarkkinatuen kuntaosuudesta. TMT-maksuun on budjetoitu 5 miljoonaa, toteumaksi ennustetaan 6 miljoonaa. *Muissa toimintakuluissa* yksittäistapahtumien kumppanuussopimuksiin myönnetty (KV 27.1.2025 § 14) lisämääräraha nostaa toimintakuluja 200 000 eurolla alkuperäistä talousarviota suuremmaksi.

Koko kaupungin tasolla toimintakulujen arvioidaan alittavan alkuperäisen talousarvion 1,12 miljoonalla eurolla ja muutetun talousarvion 1,32 miljoonalla eurolla. Lautakuntien, liikelaitosten ja taseyksikön toimintatuottojen ja toimintakulujen erotuksen eli toimintakatteen arvioidaan kokonaisuutena olevan noin 3,05 miljoonaa euroa alkuperäistä ja 3,25 miljoonaa muutettua talousarviota parempi.

2.3. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottojen ja -kulujen nettosumman arvioidaan toteutuvan kokonaisuutena 0,1 miljoonaa euroa talousarviota vahvempana. Ennusteessa on huomioitu syksyllä arvioitua enemmän madaltuneen korkotason vaikutus korkokustannuksiin, mutta vastaavasti myös kaupungin antolainoista saamien korkotulojen arvioidaan toteutuvan hieman budjetoitua matalampina. Muiden rahoitustuottojen ja muiden rahoituskulujen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Muihin rahoitustuottoihin sisältyvien kaupungin sijoitustoiminnan tuottojen talousarviotavoitteen osalta ennusteessa on huomioitu kevään aikana rahoitusmarkkinoilla ilmennyt turbulenssi madaltamalla tuloutusennustetta kolmesta miljoonasta kahteen miljoonaan euroon. Ennuste tulee kuitenkin kompensoiduksi muilla rahoitustuottojen erillä.

Vuoden ensimmäisen kvartaalin sijoitustoiminnan raportointi on käsitelty kaupunginhallituksessa 28.4.2025 § 155. Pöytäkirjan liitteenä oleva raportti aukeaa [tästä linkistä](#). Sijoitustoimintaa hoitavat kilpailutuksella valitut kolme varainhoitajaa; Aktia, EQ Varainhoito ja Nordea. Sijoitustoiminnan tilanne per 31.3.2025 oli omaisuuslajeittain alla olevan koosteen mukainen. Alkuperäinen syksyllä 2024 sijoitettu summa oli 90 940 684,00 euroa.

Omaisuuslaji	Markkina-arvo	Paino	3kk	6kk	12kk	YTD	Tuotto p.a	Alusta*
Käteinen	98 237 €	0,1%						
Korkosijoitukset	56 182 224 €	60,4%	0,3 %	0,9 %		0,3 %		2,2 %
High yield	5 939 006 €	6,4%	0,2 %	2,2 %		0,2 %		3,9 %
Investment grade	27 094 104 €	29,1%	0,2 %	1,3 %		0,2 %		2,6 %
Kehittyvien markkinoiden lainat	2 759 115 €	3,0%	2,0 %	-0,9 %		2,0 %		1,1 %
Laajat korkorahastot	8 557 258 €	9,2%	0,4 %	0,1 %		0,4 %		1,4 %
Lyhyt korko	3 120 983 €	3,4%	2,8 %	5,1 %		2,8 %		5,8 %
Valtionlainat	8 711 759 €	9,4%	-1,0 %	-1,4 %		-1,0 %		-0,4 %
Osakesijoitukset	28 990 640 €	31,2%	-3,7 %	-0,7 %		-3,7 %		3,9 %
Eurooppa	7 617 240 €	8,2%	4,9 %	1,2 %		4,9 %		5,0 %
Kehittyvät markkinat	2 816 269 €	3,0%	-1,7 %	-2,1 %		-1,7 %		5,3 %
Maaailma	7 639 234 €	8,2%	-7,5 %	-1,3 %		-7,5 %		3,3 %
Pohjois-Amerikka	8 487 560 €	9,1%	-8,7 %	0,1 %		-8,7 %		4,6 %
Suomi	2 430 337 €	2,6%	6,1 %	-2,3 %		6,1 %		3,3 %
Vaihtoehtoiset sijoitukset	7 691 567 €	8,3%	0,5 %	1,8 %		0,5 %		4,4 %
Infrastrukturi	477 127 €	0,5%	0,7 %	0,5 %		0,7 %		4,9 %
Kiinteistöt	4 067 963 €	4,4%	0,2 %	0,1 %		0,2 %		3,4 %
Private Credit	1 715 190 €	1,8%	1,1 %			1,1 %		2,9 %
Private Equity	1 431 287 €	1,5%	0,6 %	5,3 %		0,6 %		5,8 %
Yhteensä	92 962 668 €	100,0%	-1,0 %	0,5 %		-1,0 %		2,9 %
Vertailuindeksit			3kk	6kk	12kk	YTD	Tuotto p.a	Alusta*
Koko salkun vertailuindeksi			-1,5 %	1,1 %		-1,5 %		3,4 %
Korkoindeksi			-0,1 %	0,8 %		-0,1 %		2,0 %
Osakeindeksi			-5,3 %	1,2 %		-5,3 %		6,2 %
Vaihtoehtoiset indeksi			1,0 %	2,1 %		1,0 %		2,6 %

* Alusta = 13.8.2024 lukien.

3. Verotulot ja valtionosuudet

<i>1000 euroina</i>	TP 2024	TA 2025	Kuntaliiton enn. 5/2025	Ennuste vs TA, ero
<i>Kunnallisvero</i>	103 400	106256	105 402	-854
<i>Yhteisövero</i>	13 202	13046	12 479	-567
<i>Kiinteistövero</i>	23 278	24305	23 569	-736
<i>Yhteensä</i>	139 880	143 607	141 450	-2 157

Verotuloennuste perustuu Kuntaliiton 5/2025 julkaisemaan ennusteeseen, ja se on edellä eritellyn mukaisesti noin 2,2 miljoonaa euroa talousarviota heikompi. Ennusteeseen voi vielä tässä vaiheessa suhtautua maltillisesti, sillä ennuste perustuu varsin lyhyeen ajanjaksoon, ja aikaisempina vuosina ennuste on ollut usein koheneva vuoden edetessä. Kunnallisveron kertymiin on odotettavissa heikompaa kehitystä mm. ansio- ja pääomatuloverojen veronsaajien ryhmäosuuksien negatiivisten oikaisujen sekä ennakoidusti aiempaa suurempien valmistuvan v. 2024 verotuksen ennakonpalautusten takia. Tarkempia tietoja verovuoden 2024 ennakonpalautuksista ja jäännösveroista sekä niiden vaikutuksista kuntien verotulokertymiin saadaan kesän jälkeen.

Kuntaliitto toteaa yhteisöveron kertymäennusteen olevan epävarma, osin vielä valmistuvaksi odotettavan v. 2024 yhteisöverotuksen johdosta. Kiinteistöveron tuoton arvioidaan valtakunnallisesti heikentyvän keskimäärin 50 miljoonalla eurolla rakentamisen heikon kysynnän vuoksi sekä kuluvana että tulevana vuosina.

Valtionosuudet on esitetty kohdan 4 tuloslaskelmaennusteessa Kuntaliiton tuoreimman laskelmapäivityksen mukaisena. Mikkelin kaupungin viimeisimpien ministeriöiden päätösten mukaiset valtionosuudet vuodelle 2025 ovat 14 140 000 euroa, joka on noin 1,3 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa. Kohentunut valtionosuusennuste kompensoi näin ollen osan verotulojen ennustetusta talousarvioalituksesta.

4. Koko kaupungin toteutuma 1–3/2025 ja johdon ennuste

	TP2024	TA2025	TA- muutokset	Muutettu TA	Tot. 3/2024	Tot. 3/2025	Johdon ennuste 2025	Johdon en- nuste / TA, %
Myyntituotot	44 875 008	55 343 400		55 343 400	9 978 859	14 586 558	57 452 300	103,8 %
Maksutuotot	4 640 568	4 838 300		4 838 300	1 111 556	1 286 849	4 858 300	8,8 %
Tuet ja avustukset	10 717 188	9 972 100		9 972 100	2 251 925	2 326 197	9 928 100	99,6 %
Vuokratuotot	34 583 512	34 739 500		34 739 500	7 622 498	7 657 090	34 589 500	99,6 %
Muut toimintatuotot	3 105 193	2 865 500		2 865 500	97 611	149 984	2 862 500	99,9 %
TOIMINTATUOTOT	97 921 470	107 758 800		107 758 800	21 062 449	26 006 679	109 690 700	101,8 %
Valmistus omaan käyttöön	479 467	394 800		394 800	126 038	34 547	394 800	100,0 %
Henkilöstökulut	-94 284 040	-101 840 700		-101 840 700	-22 466 170	-23 467 645	-101 981 300	100,1 %
Palkat ja palkkiot	-76 038 526	-81 204 100		-81 204 100	-18 049 838	-18 854 733	-81 350 700	100,2 %
Henkilösivukulut	-18 245 514	-20 636 600		-20 636 600	-4 416 332	-4 612 912	-20 630 600	100,0 %
Eläkekulut	-16 123 590	-18 238 500		-18 238 500	-3 937 162	-4 023 108	-18 232 500	100,0 %
Muut henkilösivukulut	-2 121 925	-2 398 100		-2 398 100	-479 169	-589 804	-2 398 100	100,0 %
Palvelujen ostot	-65 040 199	-81 505 300	-200 000	-81 505 300	-14 796 150	-17 997 588	-80 308 500	98,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tav.	-15 442 986	-18 012 700		-18 012 700	-3 864 010	-3 596 897	-16 760 200	93,0 %
Avustukset	-14 699 523	-18 827 900		-18 827 900	-3 177 588	-4 095 659	-19 827 900	105,3 %
Vuokrakulut	-29 147 199	-29 269 500		-29 269 500	-7 738 752	-7 499 661	-29 269 500	100,0 %
Muut toimintakulut	-2 214 724	-1 523 700		-1 723 700	-494 125	-592 158	-1 713 700	99,4 %
TOIMINTAKULUT	-220 828 670	-250 979 800		-251 179 800	-52 536 795	-57 249 608	-249 861 100	99,5 %
TOIMINTAKATE	-122 427 733	-142 826 200		-143 026 200	-31 348 308	-31 208 382	-139 775 600	97,7 %

	TP2024	TA2025	TA- muutokset	Muutettu TA	Tot. 3/2024	Tot. 3/2025	Johdon ennuste 2025	Johdon en- nuste / TA, %
TOIMINTAKATE	-122 427 733	-142 826 200		-143 026 200	-31 348 308	-31 208 382	-139 775 600	97,7 %
Verotulot	139 879 986	143 607 000		143 607 000	34 828 298	34 600 072	141 449 000	98,5 %
Valtionosuudet	6 529 287	12 835 200		12 835 200	1 579 677	3 534 897	14 139 722	110,2 %
Rahoitustuotot- ja -kulut	1 491 652	2 734 400		2 734 400	-85 907	-245 956	2 866 000	104,8 %
Korkotuotot	3 696 599	1 771 500		1 771 500	429 000	54 853	1 600 000	90,3 %
Muut rahoitustuotot	4 562 563	5 937 400		5 937 400	49 851	29 452	5 949 000	100,2 %
Korkokulut	-5 724 875	-4 391 500		-4 391 500	-551 616	-316 237	-4 100 000	93,4 %
Muut rahoituskulut	-1 042 637	-583 000		-583 000	-13 141	-14 025	-583 000	100,0 %
VUOSIKATE	25 473 192	16 350 400		16 150 400	4 973 760	6 680 631	18 679 122	115,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-23 126 032	-21 700 000		-21 700 000	-5 003 212	-5 203 089	-21 700 000	100,0 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	156 066 646				121 880 934			
TILIKAUDEN TULOS	158 413 806	-5 349 600		-5 549 600	121 851 483	1 477 542	-3 020 878	
Poistoeron lisäys tai väh.	162 728	160 000		160 000			160 000	
Varausten lisäys tai väh.	27 000 000							
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALI- JÄÄMÄ	131 576 534	-5 189 600		-5 389 600	121 851 483	1 477 542	-2 860 878	

5. Investoinnit

Maankäyttö ja kaupunkirakenne

Paikkatieto-alustan ja karttaohjelmiston (Trimble Locus Cloud, ”TLC”) käyttöönotto ja investointi on valmis. Ohjelmiston käyttöä ja sen vaatimia aineistoja työstetään edelleen kaupungin ja Trimblen yhteistyönä ja käyttöönoton myötä on havaittu paljon puutteita edellisissä järjestelmissä. Tämä vaatii edelleen panostuksia, mutta niitä tehdään oman työn ohessa.

Talonrakennuspalvelut

Päiväkodit

Lähemäen lastentalon alakerran peruskorjauksen sekä ilmanvaihdon hankesuunnittelu on käynnistynyt. Suunnittelussa tarkastellaan tilojen toimivuutta ja käyttöturvallisuutta sekä varmistetaan taloteknisten järjestelmien, erityisesti ilmanvaihdon, energiatehokkuus ja nykyaikaisuus. Hankesuunnittelun avulla pyritään luomaan realistinen ja kustannustehokas pohja varsinaiselle suunnittelu- ja toteutusvaiheelle, ottaen huomioon rakennuksen nykytila, käyttäjien tarpeet ja viranomaismääräykset.

Valkosenmäen päiväkotiratkaisun hankesuunnittelu

Rantakylän alueen päiväkotien kokonaistilannetta on kartoitettu käymällä keskustelua sekä varhaiskasvatuksen, että talonrakennuspalveluiden henkilöstön kanssa. Tarkoituksena on saada aikaan tarve-/hankeselvitys, josta käy ilmi tämänhetkinen tilanne Rantakylän alueen päiväkodeissa, sekä toimenpidevaihtoehdot tilanteen parantamiseksi.

Koulut

Päämajakoulun keskiosan vesikaton kunnostus ja sisäilmakorjaukset kilpailutettiin alkuvuodesta 2025. Molemmat kilpailutukset voitti sama urakoitsija. Tulevan kesän aikana tullaan vaihtamaan koulun keskiosan peltinen vesikatto ja samalla tekemään siihen rakenteellisia parannuksia. Koulun eteläpäädyn ulkoseinärakenteissa on havaittu vaurioita, jotka tulee korjata. Korjaukset suoritetaan pääosin ulkokautta ja julkisivurakenne nykyaikaistetaan. Korjaustyöt tullaan suorittamaan 5.5.2025-30.9.2025. Työaika ulottuu osin samaan aikaan koulutoiminnan kanssa, mutta sisätyöt tehdään kesäaikaan, kun rakennuksessa ei ole oppilaita.

Ristiinan yhtenäiskoulun IV-tasapainotus ja kuitukorjaukset aloitettiin vuonna 2024. Työt jatkuvat tänä vuonna entisessä lukion siivessä. Korjauksessa nuohotaan ilmanvaihtokanavat ja tasapainotetaan sekä mitataan ilmanvaihtojärjestelmä. Samalla poistetaan tiloissa olevia mineraalivillakuitujen lähteitä. Tällaisia ovat esimerkiksi putkieristeet, tekniikan läpiviennit sekä leikatut akustolevyypinnat.

Kalevankankaan koulun kunnossapitokorjauksia suoritetaan vaiheittain kesäaikaan, kun rakennuksessa ei ole toimintaa. Korjauksella parannetaan rakennuksen sisäilman laatua ja ennaltaehkäistään ongelmien syntymistä. Vuodelle 2025 on budjetoitu 350 000 euroa.

Kuluvan vuoden rakennusurakka on kilpailutettu ja urakkasopimus allekirjoitettu. LVIS-työt toteutetaan puitesopimuskumppaneilla. Urakka-aika on 2.6 - 1.8.2025. Hankkeen ennustetaan toteutuvan budjetoidusti.

Kulttuuri

Konsertti- ja kongressitalo Mikaelissa tehdään vuosittain huoltokorjauksia noin 100 000 eurolla. Tänä vuonna korjaukset tulevat todennäköisesti painottumaan keittiön viemäreiden kunnostamiseen.

Jalkaväkimuseolla suoritetaan kesällä 2026 vesikattojen tiivistys- ja kunnostustöitä. Hanke kilpailutettiin kansallisena hankintana, mutta siihen ei saatu yhtään tarjousta. Tämän jälkeen hankintaa on viety eteenpäin neuvottelumenettelyllä. Neuvottelumenettelyllä päästiin sopimukseen korjausurakasta Kattovahti Oy:n kanssa. Työt aloitetaan toukokuun aikana ja ne valmistuvat heinäkuun loppuun mennessä. Hankkeeseen on saatu Opetus- ja kulttuuriministeriöltä avustusta.

Kallioniemen huvilalla suoritetaan kunnossapitotöitä päärakennuksen keittiössä ja wc-tiloissa sekä rantasaunalla. Uuden rantapaviljonkirakennuksen talotekniset asennukset tapahtuvat huhti-toukokuun vaihteessa. Kunnossapitotöiden ja siirtokelpoisen paviljonkirakennuksen tavoitteena on luoda edellytykset tulevalle toiminnalle ja palvelutarjonnalle.

Sodan ja Rauhan keskus Muistin kahvila-ravintola Rauhan katon peruskorjauksen urakka on kilpailutettu maaliskuussa ja urakka suoritetaan tulevan syksyn aikana. Urakka sisältää peltikatteen uusimisen sekä tarvittavat yläpohjan korjaukset nykyistä rakennetta vastaavalla tavalla.

Ristiinan sotakoulun korjaus ja laajennus jatkuu tänäkin vuonna. Kyseessä on paikallisten seurojen ja järjestöjen yhteishanke, jossa he kunnostavat entistä upseerikoulun rakennusta. Rakennuksessa aloittaa kalliotaidekeskus kesällä 2025 ja rakennuksen vuokralaisen etsintä on aloitettu. Hankkeelle on varattu kaupungin investointiohjelmassa 50 000 euroa vuodelle 2025.

Liikuntarakennukset

Hänninkentän huoltorakennuksen liikuntapaikka-avustushakemus jätettiin vuoden 2024 lopussa ja sen päätös odotetaan saatavan toukokuussa 2025. Alkuvuonna 2025 on edistetty hankkeen suunnittelua. Urakan on tarkoitus alkaa kesällä 2025 ja hankkeen on määrä valmistua lokakuussa 2026.

Ristiinan urheilukentän huoltorakennuksen pohjoispäätyyn sijoittuvan laajennuksen suunnittelu on käynnissä. Rakennusurakan kilpailutus tapahtuu kesällä ja rakentaminen elo-marraskuussa 2025.

Julkiset rakennukset

Kaupungin virastotalon LVIS-peruskorjauksen 7.vaihe on alkanut 10.3.2025. Peruskorjaus kattaa Virastotalon ns. keskisiiven 2-4 kerrokset (rakennusvalvonta, kaavoitus ja saunaosasto). Toimenpiteet ovat pääsääntöisesti samat kuin aikaisemmassa peruskorjauksessa. Urakan valmistumisajankohta on 28.11.2025. Virastotalon LVIS-peruskorjaushankkeet tulevat jatkumaan tulevana vuosina vaihteittain.

Kaupungin virastotalon neljännen kerroksen julkisivukorjaukset alkoivat 2024. Sääolosuhteiden vuoksi rappaukset jätettiin keväälle 2025. Urakan tulee olla valmis 18.7.2025 mennessä.

Kaupungin virastotalon lukitus uusitaan vuoden 2025 aikana. Työ on jatkoa viime aloitetulle hankkeelle kulkuturvallisuuden parantamiseksi.

Suonsaaren vastaanottokeskuksella on suoritettu tilojen kunnostamista vuokralaisen vaihtuessa. Maahanmuuttovirasto Migri kilpailutti vastaanottokeskustoiminnan ja nykyinen toimija Suomen Punainen Risti, SPR hävisi kilpailutuksen Luona Oy:lle. Migrin tekemän kilpailutuksen myötä vastaanottokeskuksen henkilökapasiteetin tulee olla nykyistä suurempi. Tiloissa tehdään kunnostustöitä, jotka mahdollistavat vastaanottokeskustoiminnan jatkamisen sekä henkilökapasiteetin palauttamisen alkuperäiseen tasoon. Osa tiloista oli poistettu käytöstä esimerkiksi vesivahinkojen jälkeen vuosien saatossa, kun tiloille ei ollut akuutisti tarvetta. Kunnostustyöt etenevät suunnitellusti ja valmistuvat kesäkuun alkuun. Lisäksi myöhemmin voi tulla tehtäväksi toiminnallisia muutoksia vuokralaisen toiveesta johtuen. Tällainen on mm. lisähuoneiden rakentaminen. Kyseessä on rakennusluvan varainen muutostyö, johon on rakennuslupa myönnetty 16.4.2025. Toiminnallisia muutoksia ei aloiteta ennen kuin toiminnan jatkuminen ja muutostöiden rahoitus varmistuvat.

Suonsaaren alueella olevia rivitaloja kunnostetaan asuinkäyttöön sekä vastaanottokeskustoimintaan soveltuviksi. Osa asunnoista on ollut poissa käytöstä huonon kuntosuorituksen vuoksi, mutta on nyt laitettu kuntoon asuinkäyttöön soveltuviksi. Osassa tiloja tehdään tarvittaessa muutostöitä, jotka palvelevat paremmin varsinkin vastaanottokeskuksen asiakkaita. Vastaanottokeskuksen tarve asunnoille on vielä auki, mutta kunnostustoimenpiteet mahdollistavat tilojen käyttämisen kaikenlaiseen asumiseen.

Energiataloudelliset investoinnit

Energiataloudellisina investointeina on tarkoitus kesän aikana toteuttaa kolmen öljylämmityskohteen lämmitystapamuutos. Kohteet ovat Rämälän koulu, Rantakylän nuorisotalo ja Anttolan päiväkotikoti. Pää- tai sivulämmitysjärjestelmänä olevat nykyiset öljylämmityslaitteistot puretaan kokonaisuudessaan pois. Päälämmitysjärjestelmäksi kohteissa jää lämpöpumppujärjestelmä. Investointien tekniset suunnitelmat ovat valmiit ja ne tulevat kilpailutukseen huhtikuun aikana. Sähköliittymien päivitys saattaa aiheuttaa aikatauluviivästyksiä. Investoinneille on myönnetty ARA:n tukea 35 % toteutuneista kuluista enimmäismäärältään 68 320 €.

Infra- ja viheraluepalvelut

Infra- ja viheraluepalveluiden osalta töiden ja urakoiden pääosa keskittyy sulan maan aikaan. Urakat vuodelle 2025 on pääosin valmisteltu ja kilpailutettu. Urakat alkavat yleensä touko-/kesäkuussa ja tähän olemme vielä urakoiden taloudenkin toteutuman osalta aivan alkuvaiheessa.

Merkittävimmät infrainvestointikohteet vuonna 2025 ovat:

- Kivenkadun, Sepänsäädun ja Mäntysäädun saneeraukset (katu ja vesihuolto)
- Kasarikujan rakentaminen (Kattilansilta)
- Tyrjäntien rakentaminen (Karkialampi)
- Mikkelin keskussairaalan pääliittymän hulevesijärjestelyt Porrassälmenäädulla
- Mannerheimintien hulevesijärjestelyt
- Launialan kaava-alueen suunnittelu ja rakentamisen aloitus
- Savilahdenäädun ja Lönnsrotinkäädun liittymäalueen parantaminen ja hulevesijärjestelyt
- Naisvuoren ylätasanteen peruskunnostuksen lopputyöt
- Myrskypölun leikkipaikka

KAUPUNKI tuhansina euroina	Hankkeen suuruus- luokka	Kumulatiivi- nen tot.	TA2025		LMR 2025		TA + LMR 2025		TOT 3/2025		TOT/TA EROTUS	TOT. ENNUSTE
			menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot		
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT			-310				-310		-1		-309	-210
Maaseudun nopeat tietoliikenneyhteydet, MENOT			-100				-100				-100	
Rakennusvalvonnan arkiston digiprojekti	-705	-626	-60				-60				-60	-60
Osallistava budjetointi, ASTO		-436	-150				-150		-1		-149	-150
KIINTEÄ OMAISUUS			-300	2000			-300	2000	-4		1696	1700
Maa- ja vesialueet												
Maa- ja vesialueiden myynti, TULOT				2000				2000			2000	2000
Maa- ja vesialueiden hankinta, MENOT			-300				-300		-4		-304	-300
RAKENNUKSET				25				25			25	25
Rakennukset (kiinteistöt), TULOT				25				25			25	25
TALONRAKENNUSINVESTOINNIT			-8745	475			-8745	475	-364		-7906	-8120
Päiväkodit												
Lähemäen lastentalon alakerran peruskorjaus sekä ilmanvaihto	-700		-50				-50				-50	-50
Valkosenmäen päiväkotiratkaisun (n. 30 lasta) hankesuunnittelu	-50		-50				-50				-50	-50
Koulut												
Eteläinen aluekoulu - kampus (yhtenäiskoulu, 850 opp., Urpola, käyt. 1/2024) *												
Kalustus (perusopetus)	-1700	-1644							-5		5	
Itäinen aluekoulu - kampus *												
Korvaava koulun uudisrakennus (n. 460 opp.), oma tase	-17664		-50				-50				-50	-50
Päämajakoulun vesikatto (keskiosa) sekä sisäilmakorjaukset		-261	-1500				-1500		-31		-1469	-1500
Ristiinan yhtenäiskoulun entisen lukiosiiven ilmanvaihdon peruskorjaus	-550	-329	-50				-50		-7		-43	-50
Kalevankankaan koulu, sisäilmakorjaukset	-500	-135	-350				-350		-3		-347	-250
Mikkelin lukio (n. 750 opisk.), koulun nykyisen kohteen elinkaari ja toiminnallisuus	-17000		-200				-200				-200	-200
Haukivuoren koulun pohjoispäädyn katto	-150	-6	-150				-150		-6		-144	-150
Kulttuuri												
Konsertti- ja kongressitalo Mikaeli, korjaus ja peruskorjaus	-12000	-530	-100				-100				-100	-100
Jalkaväkimuseon vesikatto TULOT		95		125				125			125	125
Jalkaväkimuseon vesikatto MENOT	-500	-580	-375				-375		-3		-372	-375
Ristiinan Kallioniemen huvilan peruskorjaus (suojeluvastuu)		-116	-100				-100		-47		-53	-100
Mikkelin Seutukirjasto, kirjastorakennus												
LVIS-peruskorjaus	-3500	-1	-150				-150		-1		-149	-150
Muisti												
Puisen ravintolaosan katon uusinta	-150	-3	-150				-150		-3		-147	-150
Liikunta												
Hänninkentän huoltorakennus TULOT				300				300			300	300
Hänninkentän huoltorakennus MENOT	-4025	-98	-2500				-2500		-86		-2414	-2500
Ristiinan urheilukentän huoltorakennuksen lisäosa/varastotila	-150	-1	-150				-150		-1		-149	-150
Julkiset rakennukset												
Kaupungin virastotalo, peruskorjaus etenee vaiheittain												
LVIS-peruskorjaus		-2856	-1500				-1500		-100		-1400	-1500
4. krs julkisivu (rappaus), eriste	-500	-315	-120				-120				-120	-120
Virastotalon lukituksen uudistaminen		-90	-100				-100		-11		-89	-100
Sotakoulu, Ristiina (sis. hankkeen kaupungin osuus)	-1100	-900	-50				-50		-41		-9	-50
Lähemäkitalon peruskorjaus			-100				-100				-100	-100
Kiinteistöjen muut muutos- ja peruskorjaustyöt												
Koulu- ja esiopetus			-200				-200		-1		-199	-200
Liikunta- ja nuorisopalvelut			-100				-100				-100	-100

KAUPUNKI tuhansina euroina	Hankkeen suuruus- luokka	Kumulatiivi- nen tot.	TA2025		LMR 2025		TA + LMR 2025		TOT 3/2025		TOT/TA EROTUS	TOT. ENNUSTE
			menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot		
Julkiset rakennukset			-100				-100				-100	-100
Sote kiinteistöt			-150				-150				-150	-150
Rakennusten suunnittelumääräraha			-150				-150		-5		-145	-150
Energiataloudelliset investoinnit, TULOT				50				50			50	100
Energiataloudelliset investoinnit, MENOT			-200				-200		-12		-188	-200
Kiinteistöjen sähköautolataus, MENOT		-96	-50				-50				-50	-50
KIINTEÄT RAKENTEET			-8585	382			-8585	382	-287		-7916	-8203
Strateginen kehittämisalustat												
Satamalahden kehittäminen (sis. Veturitallinlahti, Puhistamo)		-484	-700				-700		-17		-683	-700
Ecosairila		-3597	-150				-150		-2		-148	-150
Kalevankankaan alue		-177	-100				-100				-100	-100
Matkailu			-300				-300		-2		-298	-300
Ruutukaavakeskustan kehittäminen (2025 torin leikkipaikan uusiminen)			-200				-200		-1		-200	-200
Kadut (yritys- ja uudet asuinalueet)***			-800				-800		-47		-753	-800
Tyrjäntie (l=650 m)			-600				-600		-2		-598	-600
Kadut ***			-1800				-1800		-3		-1797	-1800
Katujen suunnittelumääräraha			-100				-100				-100	-100
Siltojen uusiminen			-500				-500				-500	-500
Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen												
Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen (Vilhonkatu ja Lönnrothinkatu) MENOT ***		-1900	-400				-400				-400	-400
Lentoasema (sis. Valtion investointutun) TULOT				30				30			30	30
Lentoasema MENOT	-350		-100				-100				-100	-100
Katuvalojen saneeraus			-400				-400		-79		-321	-400
Liikennevalojen uusiminen			-150				-150				-150	-150
Puistot ja leikkipaikat ***			-500				-500		-102		-398	-500
Geopark hanke (Saimaan Geopark lokalisatio, Unesco)		-356	-50				-50		-4		-46	-50
Vesistö												
Hulevesiohjelma ***		-1597	-400				-400				-400	-400
Veturitallinlahti hulevesi			-100				-100				-100	-100
Keskusta-alueen tulvariski		-9	-100				-100		-9		-91	-100
Satamien kunnostus *** (sis. retkisatamat), MENOT			-75				-75				-75	-75
Kallioniemi, risteily- ja matkailualuslaituri TULOT				75				75			75	75
Kallioniemi, risteily- ja matkailualuslaituri MENOT			-150				-150				-150	-150
Sähköisten vesikulkuneuvojen lataus, TULOT				277				277			277	277
Sähköisten vesikulkuneuvojen lataus, MENOT	-410	-46	-430				-430		-10		-420	-430
Liikkuminen												
Uimarantojen kunnostukset, korjausvelan poistaminen			-75				-75				-75	-75
Urheilupuiston kokonaisuus												
Nurmikentän sadevesijärjestelmän uudistaminen	-100		-100				-100				-100	-100
Haukivuoren tenniskentät, hiekkatekonurmi	-80		-80				-80				-80	-80
Hänninkentän kylmälaitteet ja automaatio	-130		-100				-100				-100	-100
Liikuntapaikkarakentaminen ja kunnostus **, MENOT			-125				-125		-9		-116	-125
IRTAIN OMAISUUS			-1005	140			-1005	140	-55		-810	-865
Koneet ja kalusto												
Hallinnon palvelualue												
Ruoka- ja puhtauspalvelut			-125				-125				-125	-125

KAUPUNKI tuhansina euroina	Hankkeen suuruus- luokka	Kumulatiivi- nen tot.	TA2025		LMR 2025		TA + LMR 2025		TOT 3/2025		TOT/TA EROTUS	TOT. ENNUSTE
			menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot		
Sivistyksen palvelualue												
Kasvatus- ja opetuslautakunta			-200				-200				-200	-200
Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta			-200				-200		-41		-159	-200
Urheilupuiston ajanotto			-30				-30				-30	-30
Rantakeitaan pukeutumistilat mm. vaatekaapit	-100		-100				-100				-100	-100
Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue			-50				-50				-50	-50
TKI tilan varustelu (BEM-osaamiskeskus) Metsä-Sairila TULOT		206		140				140			140	140
TKI tilan varustelu (BEM-osaamiskeskus) Metsä-Sairila MENOT	-900	-312	-200				-200		-14		-186	-200
Varautuminen, häiriötilannekeskukset			-100				-100				-100	-100
ARVOPAPERIT JA OSUUDET			-900				-900		-355		-545	-900
Osakkeet ja osuudet												
Osakkeiden hankinta, Saimaa Stadiumi Oy		-1400	-200				-200		-200			-200
Muiden osakkeiden hankinta			-500				-500		-77		-423	-500
Itäradan suunnitteluhankeyhtiö (valtuusto 31.8.20 § 269)			-200				-200		-68		-132	-200
E-S Pääomarahasto		-126							-10		10	
INVESTOINNIT YHTEENSÄ												
TULOT				3022				3022			3022	3072
MENOT			-19845				-19845		-1066		-18779	-19645
NETTOINVESTOINTI			-16823				-16823		-1066		-15757	-16573

6. Hallintokuntien johdon analyysit

6.1. Hallinto- ja elinvoimapalvelut

Isoimpana riskinä on työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitys. TMT-maksu ei ole kehittynyt suunnitellulla tavalla ja koko vuoden ennuste toteumasta on noin 6 miljoonaa euroa (5 milj. euroa/TA2025). Toisaalta kotoutumiseen valtiolta saatavat korvaukset ennustetaan ylittävän koko vuoden osalta noin 2 miljoonalla eurolla (1,4 milj. euroa/TA2025).

Mikkelin seudun työllisyyspalveluiden käynnistymisen yhteydessä on henkilöstöä siirtynyt kaupungin keskitettyihin tukipalveluihin (hankintapalvelut ja viestintä) yksi henkilö vähemmän kuin talousarviovaiheessa arvioitiin.

Lisäksi asumisen ja toimintaympäristön palvelualueelta on kaupungin varautumisen liittyvät tehtävät, ml. henkilöstöresurssi, on siirretty hallinto- ja elinvoimapalveluihin.

Muuten hallinto- ja elinvoimapalveluiden menot ja tulot ovat toteutumassa kokonaisuudessaan talousarvion mukaisesti.

6.2. Mikkelin seudun ympäristölautakunta

Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen talous on toteutunut pääosin suunnitellusti eikä merkittäviä talouden poikkeamia ole. Myöskään toiminnassa tai henkilöstörakenteessa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Talousarvio on laadittu annetun raamin mukaisesti ja kaupunkiorganisaation kokonaistavoitteet talouden tasapainottamiselle huomioon ottaen. Tavoitteena on ollut pystyä kehittämään toimintaa ilman kustannusten nousua. Toiminnassa on keskitytty lakisääteisiin tehtäviin.

Maaliskuun 2025 loppuun mennessä kulut ovat toteutuneet kaikilla tulosalueilla talousarvioon perustuvaa laskennallisen arvion mukaisesti. Myyntituotot ovat toteutuneet ympäristöterveydenhuollossa ja ympäristönsuojelussa suunnitelman mukaisesti. Terveysvalvonnassa valvonnan perusmaksut kerätään alkuvuodesta, mikä nostaa myyntituottojen kertymää alkuvuodesta. Tilanne tasaantuu vuoden aikana talousarvion mukaiseksi.

6.3. Mikkelin seudun työllisyyslautakunta

Mikkelin seudun työllisyyspalveluiden ensimmäinen vuosineljännes on takana, joten on vielä vaikea arvioida toteumaa kovinkaan tarkasti. Henkilöstökulut jouduttiin arvioimaan ennen liikkeenluovutusta hieman vajaavaisilla tiedoilla ja keväällä on toteutettu organisaation yt-neuvottelut, joissa osalla henkilöitä tehtävänkuvat muuttuivat. Lisäksi siirtyneiden henkilöiden palkat käsitellään aikaistamissopimuksen perusteella kokonaispalkkoina ainakin kesäkuun loppuun saakka ja tasopalkkatarkastelu tullaan tekemään samaan aikaan muiden kaupungin yksiköiden kanssa. Ostopalveluiden osalta starttirahan ja työnhakijoiden kotoutumiskoulutusten kysyntä on ollut odotettua suurempaa, mutta kasvu voidaan kompensoida muiden palveluostojen kautta. Kokonaisuudessaan työllisyyslautakunta tulee pysymään talousarviossa.

6.4. Kasvatus- ja opetuslautakunta

Maaliskuun seurannan perusteella lautakunnan toimintatulojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Tuloissa epävarmuutta aiheuttaa kuitenkin varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa olevien muiden kuin mikkeliäisten lasten määrä ja näistä lapsista kertyvä kotikuntakorvausten yhteismäärä, joka selviää vasta kalenterivuoden lopussa. Menoissa ylityspainetta aiheutuu perusopetuksen henkilöstökuluissa, tässä vaiheessa ylitystä arvioidaan syntyvän noin 150 000 euroa. Ylitystä arvioidaan aiheutuvan seuraavista syistä: lisääntyneet sijaiskulut, kaksikielisen opetuksen järjestäminen ja oppimisen tuen lainsäädännön, 1.8.2025 alkaen, mukanaan tuomat velvoitteet. Lisäksi epävarmuutta sekä tuloissa että menoissa arvioidaan muodostuvan siitä, että tässä vaiheessa vuotta ei vielä ole tiedossa kaikki mahdolliset avustus- ja hankerahoitukset kasvatus- ja opetustoiminnan kehittämiseen.

Maaliskuun seurannan perusteella lautakunnan toimintakatteen arvioidaan heikkenevän noin 150 000 euroa.

6.5. Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

Maaliskuun seurannan perusteella lautakunnan toimintatulojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 391 000 euroa. Alitusta arvioidaan muodostuvan myyntituotoista (kaupunginorkesteri ja liikuntapalvelut), liikuntapalvelujen tilojen vuokrista ja muista tuotoista. Myöskään avustus- ja hanketuloja ei tällä hetkellä arvioida kertyvän talousarvion mukaisesti. Lautakunnan toimintakulujen arvioidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisina. Ainoastaan kirjastopalvelujen henkilöstökulujen arvioidaan ylittyvän noin 25 000 euroa. Tätä kuulua vastaava kirjastopalveluille osoitettu kehittämishanketulo on saatu viimevuoden puolella ja se on siirretty kattamaan tätä henkilöstökulua.

Maaliskuun seurannan perusteella lautakunnan toimintakatteen arvioidaan heikkenevän lähes 416 000 euroa.

6.6. Kaupunkikehityslautakunta

Toimintaympäristön kehitys ei tue voimakasta näkymää siitä, että se tukisi merkittävästi elinvoimaa nostavien investointien kasvua. Rakennusalan heikko kehitys jatkuu. Asuntorakentamisen kohteita ei juurikaan ole ennakkomarkkinoinnissa. Kaupan ja teollisuuden investoinnit ovat jatkuneet mm. betoniteollisuuden suurinvestointi Tikkalassa on loppusuoralla. Energiaintensiivisten investointien hankekehitykset pysähtyivät, Mikkeliä laajemminkin odottamaan valtion energiaveroratkaisuja, jossa energian verotusta kiristettäisiin. Viimeisten vuosien aikana konkurssit rakentamisen alalla ovat olleet yleisiä. Rakennusalan ammattilaisten työttömyys on jatkunut suurena. Rakennusalan arvoketjun tuottavuuskehitys on ollut haastavaa.

Mikkelissä on käynnissä merkittäviä kaupungin elinvoimaan vaikuttavia maan ja alueiden kehittämishankkeita, kuten Satamalahden alue, Visulahden, Metsäsairilan ja Pelloksen alueet.

Tonttien myyntitulojen (asuinrakentaminen) tavoitteiden osalta vuosi näyttäytyy haastavalta. Vuokratulojen osalta tulos kehittyy talousarvion suunnitelman mukaisesti, kuitenkin niin, että vastaanottokeskustoiminnan jatkuvuus Mikkelissä sisältää suurta epävakautta.

Palveluiden ostojen suuret kokonaisuudet on kilpailutettu aikaisempina vuosina, joten näiden osalta ennustettavuus on hyvä.

Investointien osalta vuosikellon (Q1) tässä vaiheessa käynnistetään työmaakohteissa perinteisesti merkittävä määrä vuotuisista projekteista. Ohjelma on käynnistetty TA päätöksen mukaisessa laajuudessa. Hänskin huoltorakennuksen valtionavun saamiseen liittyy merkittävä riski, eikä hanketta ole vielä käynnistetty.

Kaupungin talouden korjaustoimien tavoitteellisuus edellyttää korjaavia toimenpiteitä vuodelle 2025. Toimenpiteet perustuvat vuoden alun toiminnan toteumaan. Kaupunginhallitukselle tullaan esittämään, että palvelualueen käyttötalouden menoja (TA2025 päätös) leikataan 2,5 miljoonalla eurolla, mikä on kohdistettu tarkemmin toimintoihin johdon ennusteessa.

Talouden ennustamisen varovaisuusperiaatteen mukaisesti käyttötalouden ja investointien osalta ennustetta ei ole muilta osin syytä muuttaa.

6.7. Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia

Isossa kuvassa alkuvuosi on sujunut suunnitellusti.

Myyntituotot näyttävät toteutuvan ennakoitua paremmin. Tähän vaikuttavat mm. kotoutumiskoulutus- ja yhteiskuntaorientaatiokoulutuspalveluiden tuottaminen Mikkelin seudun työllisyyspalveluille.

Lukiokoulutuksen valtionosuus toteutui suunnitellusti. Aikuisten perusopetuksen ja vapaa sivistystyön osalta valtionosuudet toteutuivat ennakoidusti.

Henkilöstökulut ovat toteutuneet suunnitellusti alkuvuoden osalta. Myös palveluostot ja tarvikkehankinnat toteutuivat suunnitellusti.

6.8. Mikkelin Vesiliikelaitos

Vesilaitoksen tuotoista 94 % muodostuu vesi- ja jätevesimaksutuotoista. Veden myyntimäärä ja laskutetun jäteveden laskutettu määrä nousi ensimmäistä kertaa 2020-luvulla edellisestä vuodesta 2024. Nyt laskutettu vesimäärä näyttää hieman pienentyneen verrattuna edelliseen vuoteen.

Vesilaitos uusi vesimaksujaan ja palvelujen hinnoitteluaan 1.1.2025 alkaen. Vesimaksua, jätevesimaksua ja palvelumaksuja korotettiin 8 %. Vesilaitoksen tulojen arvioidaan kertyvän hieman talousarviota paremmin.

Vesilaitoksen kulujen arvioidaan kertyvä hieman talousarviota enemmän. Henkilöstökuluja on kertynyt tarkastelujaksolla talousarvion mukaisesti. Jäteveden puhdistamoiden operointi kulut näyttävät toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Metsä-Sairilan jäteveden puhdistamisen lietteiden kustannukset ovat pysyneet talousarviossa uusitun lietesopimuksen myötä. Sähkön ja lämmityksen kustannukset ovat myös toteutumassa talousarvion mukaisesti.

7. Talousarviomuutokset

Vuoden ensimmäisen kvartaalin seuranta antaa kuvan talousarviovuoden käynnistymisestä, ja sen perusteella voi alustavasti arvioida koko talousarviovuoden toteutumista. Tilinpäätöksen 2024 valmistuttua ja vuoden 2025 näkymän selkeydyttyä tietyin osin, on esiin kuitenkin noussut muutamia ennustemuutoksia, jotka on perusteltua viedä määrärahamuutoksina vuoden 2025 talousarvioon.

Vuoden 2025 talousarvioon esitetään seuraavia muutoksia:

- Kaupunkikehityslautakunnan toimintamenoista *palveluostot* -tiliryhmästä leikataan vuoden 2025 ennusteen sekä vuoden 2024 tilinpäätöstoteuman perusteella 1 520 000 euroa.
- Kaupunkikehityslautakunnan toimintamenoista *aineet, tarvikkeet ja tavarat* -tiliryhmästä leikataan vuoden 2025 ennusteen, sekä vuoden 2024 tilinpäätöstoteuman perusteella 980 000 euroa.
- Kaupunkikehityslautakunnan ja konserni- ja elinvoimapalveluiden välillä toteutetaan 36 300 euron määrärahasiirto. Kaupunkikehityslautakunnan täyttämättä jääneen projektipäällikön tehtävän määrärahoilla katetaan valmius- ja turvallisuuspäällikön tehtävän palkkakustannukset vuoden 2025 osalta. Kaupunkikehityslautakunnan *henkilöstökuluista* siirretään 36 300 euroa ja konserni- ja elinvoimapalveluiden *henkilöstökuluihin*.

Alkuperäisen talousarvion alijäämä oli -5 189 600 euroa. Kaupunginvaltuuston 27.1.2025 § 14 myöntämän yksittäistapahtumien kumppanuuksien 200 000 euron lisämäärärahan myötä muutetun talousarvion alijäämä oli -5 359 600 euroa. Nyt esitetyt määrärahamuutokset parantavat koko kaupungin tulospäättämää 2,5 miljoonalla eurolla. Esitettyjen talousarviomuutosten myötä muutettu talousarvio osoittaa -2 889 600 euroa alijäämää.

Lisäksi talousarviokirjassa esitettyyn seurantaraportoinnin vuosirytmiiin esitetään seuraavaa muutosta:

- Talousarviossa 2025 kohdassa 2.4. mainitaan seurantaraporttien aikataulusta, että talouden seurantaraportit laaditaan maaliskuun, heinäkuun sekä lokakuun kirjanpidon toteuman perusteella. Raportointisykliä esitetään muutettavaksi siten, että seurantaraportointi perustuu jatkossa maaliskuun, kesäkuun sekä syyskuun kirjanpidon tilanteeseen. Muutos ei vaikuta seurantaraporttien toimielinkäsittelyjen aikatauluihin, mutta muutoksella saavutetaan seuraavia käytännön etuja:
 - Yleisimmin käytetty kvartaaleihin perustuva tasainen 3 kuukauden seurantarytmi helpottaa kokonaiskuvan hahmottamista. Nykyisin seurantajaksot ovat 3 kk, 7 kk ja 10 kk. Tällöin koko kalenterivuoden toteumakertymä ei ole yhtä helposti hahmotettavissa kuin kvartaaleittain esitettävän tasaisen rytmin mukaisesti.
 - Valtiokonttorille tehtävä lakisääteinen tilastoraportointi tapahtuu myös kvartaaleittain. Raportointisyklin yhtenäistäminen tehostaa raportointityötä ja eri raporttien vertailtavuutta.
 - Muutoksella saadaan paremmin rytmitettyä myös henkilöstön työaikaa seurantaraporttien, talousarvion sekä määrärahamuutosten valmisteluun. Nykyinen rytmi aiheuttaa paljon aikataulujen päällekkäisyyksiä, joka johtaa helpommin sekaannuksiin sekä kasvattaa tarpeettoman paljon työmäärää tietyille ajankohdille.